

Yetişmiş bir ağacın gölgesinde geçirdiğim son yaz. Bundan sonra bizi kırlara gönderiyorlar. Yaylaya. Sakin olmak zorunda olduğumu hissediyorum ama içimde bir daha ağaç göremeyecek olmanın getirdiği bir hüznün var. *Bir daha asla* değil belki, gidip dönenler var ama çok az. Çünkü dağlarda insanların hayatı zor ve çoğu zaman o tehlikelerin içinde kaybolup gidiyorlar.

Kararmış bir yüzle ufku seyrederken babamı gördüm. Elinde bir baltayla geliyordu. *Balta ne için?* Sonra onu neden göndermediklerini düşündüm. Ailenin en büyük çocuğu çünkü. Ağabeyim de gitmedi, biz ufaklıklar dağlarda yem olarak kullanılmaya uygunuz. Kadınlar da gitmiyor, onların çocuk doğurması lazım.

Bu dünyada adalet denen şeyin ne zaman geleceğini merak ediyorum. Bence hiçbir zaman gelmeyecek. Babama sorarsam kendisinin gitmemiş olmasında bir adaletsizlik yok. Ovada yapılacak işlerin de kendilerine kaldığını söylüyor. Ben bu kanaati anlamıyorum. İnsanların tabii ki işleri var, meşguller ama ölümle karşı karşıya kalmak gibi mi? Babam ölümün bir kaçış, bir kurtuluş olduğunu düşünenlerden, ona göre insanlar ölere *bir şey* yapmış olmuyorlar, sadece ölmüş oluyorlar. Asıl önemli olan yaşamak. İnsanın bir yandan ölüm tehlikesi altında olmamasının getirdiği bir hayat felsefesi.

Dağlarda ne olduğunu söylemiyorlar. Asıl *ölümün* neden kaynaklandığını bilemiyoruz. Gidip gelenler de anlatmıyor. Sanırım bir yemin ettiriyorlar. Duyduğumuz, daha doğrusu uydurduğumuz şeyler var, kimisi ejderhalardan bahsediyor, kimisi mağaraların içinden çıkan fil boyunda kurtlardan. Onlara yem olarak veriyorlarmış. Rahiplerin bizi kurban ettiğini anlatan bile var. Ben bunların hiçbirine inanmıyorum ama hepsinde de bir doğruluk payı olabilir. Dağlarda insanın başına her şey gelebilir, bir uçurumdan yuvarlanmak da dahil.

Ölürsem benden başkası ölmeyecek, işte bunu yapmış, diğerlerine hayatlarını bağışlamış oluyorum. Babam bunu anlamıyor.

Tanrılar ölümü neden yarattılar acaba? İnsanlar yaşadıkça daha da laf anlamaz oluyorlar, belki bunun için. Ortalığı temizlemek gibi. Olmuş ekini biçiyoruz ama Tanrıların bizi biçmeye ihtiyacı olduğunu sanmam. Hem dağa gidenler erken ölüyor mesela, onların Tanrılara koruk üzüm gibi geldiğini düşünebiliriz. Bence Tanrılar ekin biçer gibi değil, temizlik yapar gibi düşünüyor. *Bu parazitler de çok büyüdü* der gibi, *şurayı bir süpüreyim* der gibi. Bu sebeple yaratmışlar ölümü. Kendi kendimize toprağın altına girip gözden kaybolalım diye.

Aradığım cevabı dağa gitmeden bulamayacağım sanırım. *Neden geldik buraya? Neden sadece erkekler var? ve Neden ağaç bitmeyen yerlere kadar bizi çıkarıyor-sunuz?*

---

Gün geldiğinde beni uğurlamadılar. Öyle bir adet yok. Savaşıyor gibi gitmedim. Ölmüş gibi de gitmedim. Tarlaya gidiyor ve akşam dönecekmiş gibi çıktım. Dağa ulaşmak dört günlük mesafe, orada bizi birileri karşılayacak mı bilmem. Uzak görünüyor. Çıplak. Ömrümüz boyunca orada olmasa bulmak için tabela

gerekebilirdi. Şimdi gerekmiyor. Baharın ilk haftası çıkıyor insanlar. Köyde benden başka gidenler de vardı ama sevdiğim insanlar değil, onun için onlardan bir gün önce yola çıktım.

Dört günün bu kadar uzun sürdüğünü bilmiyordum. Her adımda felakete biraz daha yaklaşmış gibi. Bir kurbanlık koyun gibi. *Kurban* edecek olsalar herhalde orama burama bir şeyler sürerlerdi, elime kına yakar, boynuma tülbent bağlardı. Herhalde böyle *sıradan* şekilde kurban edilmiyordur insanlar. Gelen kimse de olmadığında nasıl bilebiliriz?

Üçüncü günün öğle zamanları artık ağaç kalmamıştı etrafta. Tek tük ağaçlardan son kalanına gidip sarıldım. *Belki yine görüşürüz* dedim. Ağaçları çok severim, benimle konuşuyorlar gibi gelir. Kendimi onların gölgesinde *insan* gibi hissediyorum, diğer zamanlarda dolaşan böcekler veya domuzlardan bir farkımız yok.

---

Kadınlar, amazonlar gibi bir krallık kurmuşlar, dağda, erkekleri çoğaltmak için istiyorlar. Sonra da bu erkeklerden doğan erkekleri hadım edip kendi işlerinde kullanıyorlar. Dışarıdan erkek getiriyorlar.